

Plan mot kränkande behandling för Hasselgatans förskola, Alingsås kommun, 2023-2024

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

/.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2022-10-31

Diarienummer:-

Gäller för: Hasselgatans förskolan

Giltighetstid: Verksamhetsår 23/24

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

Glädje

På Hasselgatans förskola tänder vi stjärneögon och har nära till skratt. Vi vill se glada och nyfikna barn som utvecklas efter sin egen förmåga. Alla ska känna glädje över att komma till förskolan.

Respekt

På Hasselgatans förskola respekterar vi olikheter och lyssnar på allas åsikter. Vi talar gott om varandra och tar vara på varje persons styrkor. Alla möten berikar.

Vi- känsla

På Hasselgatans förskola bryr vi oss om varandra och börjar gärna dagen med en kram. Vi stöttar, hjälper och berömmar varandra, bjuder på oss själva och har roligt tillsammans. Vi bemöter andra som vi själva vill bli bemötta.

Engagemang

På Hasselgatans förskola vill vi lyssna och ta till vara på varandras tankar och idéer. Vi vill ha en verksamhet som är inspirerande och omslutande. Engagemang ger ringar på vattnet och lockar till deltagande.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Förskolans ledord, Glädje, Respekt, Vi-känsla och Engagemang genomsyrar allt arbete.

- Närvarande vuxna som aktivt agerar som goda förebilder genom samtal och handling.
- Ett gemensamt förhållningssätt på förskolan, skapar trygghet och goda relationer mellan både personal, barn och vårdnadshavare.
- Grupp och individstärkande övningar
- Skapa en trygg och tillåtande atmosfär i förskolegruppen där det är tillåtet att göra och säga fel.
- Lyfta och stärka positiva beteenden.
- Arbeta för att alla barn blir sedda och deltar i gemenskapen.
- Vid en konflikt låta barnen prata med varandra tillsammans med en pedagog, så att det känns bra för de inblandade. Personalen ger barnen möjlighet att berätta om allas sidor och tankar vid konflikt.
- De vuxna ska vara lyhörda, närvarande och särskilt uppmärksamma på att inte kränkningar sker på de platser där barn kan vara extra utsatta.
- Genom regelbunden kartläggning av förskolans inne och utemiljö.
- Vi planerar verksamheten och olika aktiviteter så att alla barn kan delta oavsett till exempel religion eller funktionsvariationer.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Detta är pågående under hela läsåret.

Barnens delaktighet

- Barnen ges möjlighet utefter förmåga att delta i kartläggningen. Vi kartlägger tillsammans med barnen vilka områden/platser som kan kännas otrygga på förskolan, både inne och ute. De yngre barnen deltar genom att vi observerar och på så sätt märker vart det finns otrygga platser.
- Barnen ges möjlighet att vara delaktiga vid uppstart på höstterminen i arbetet med grundverksamheten.

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Vårdnadshavare ges möjlighet att uttrycka sin åsikt genom GR-enkäten.

- Vårdnadshavare ges möjlighet på utvecklingssamtal och andra möten att komma med tankar och input kring vårt arbete med planen.
- Planen publiceras på hemsidan och finns där tillgänglig för alla vårdnadshavare.

Personalens delaktighet

- Personal görs delaktiga av utvärdering av föregående års prioriterade mål och åtgärder genom resultaten av GR-enkäten, och vid egna utvärderingar på verksamhetsmöten och studiedagar.
- Personal är delaktig i utformningen av Planen, där vi gemensamt går igenom och kartlägger ev riskområden. Utefter detta formulerar vi de prioriterade målen och aktiva åtgärderna.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Barnen ska känna sig trygga på alla platser ute på gården.
Aktiva åtgärder	Personal fördelar sig på hela gården. Vi delar av gården vid behov. All personal ansvarar för alla barn. Vi tänker på att fördela tiden för utevistelse för de olika grupperna/avdelningarna.
Resultat	Vi fördelar oss på gården och vi påminner varandra vid behov. Trygghetsvandringar med barnen har visat att de känner sig trygga på de allra flesta platserna på gården. All personal har ansvar för alla barn.
Analys	Vi behöver jobba vidare med att få en struktur på hur vi fördelar grupperna på gården.

Mål från föregående läsår	Barnen ska känna sig trygga på alla platser inomhus
Aktiva åtgärder	Personalen ser till att vara närvarande vid och vara medvetna om barnens toalettbesök. Personalen ser till att vara närvarande i möjligaste mån i rummen.
Resultat	Barnen leker på alla platser inne på avdelningen. Vi vuxna är bra att vara närvarande och lyhörda. Trygghetsvandringar har visat att barnen känner

	sig trygga på de flesta platserna inomhus.
Analys	Ett medvetet arbetssätt har gett resultat.

Mål från föregående läsår	Vi i personalgruppen är medvetna om vårt språkbruk/hur vi uttrycker oss.
Aktiva åtgärder	Vi påminner varandra och för fortlöpande diskussioner runt detta.
Resultat	Vi är i (stort sett) nöjda med hur vi talar till barnen och varandra.
Analys	Kollegiala samtal har gett resultat, men det är alltid aktuellt.

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Vi ser att det finns risk för att barn utsätts för kränkande behandling när vi personal inte är i närheten. Denna risk ökar i omfattning vid personalbrist och när vi utför kringuppgifter som tar tid från barngruppen.

Förskolans gård finns på alla sidor av byggnaden. På gården finns många platser där personalen inte kan se/höra vad som pågår.

Inne på avdelningen finns flera små rum där personalen inte alltid kan vara nära och därför inte kan se/höra vad som pågår.

Toaletten är också en plats där det finns risk för kränkande behandling.

En annan risk är att personal inte tar information om kränkande behandling på allvar.

Analys

Personalen behöver vara närvarande och ha ett fortsatt medvetet arbetssätt för att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Risken för kränkande behandling ökar i omfattning vid vikariebrist, och när vi utför kringuppgifter i verksamheten som tar tid från barngruppen.

När ny personal börjar eller vid vikarie är det av stor vikt att säkerställa barnens trygghet.

Det behöver hållas samtal om förhållningssätt och bemötande och i stor grad se till att ordinarie personal finns närvarande i känsliga situationer som exempelvis toalettbesök.

Arbetet med att barnen ber varandra om hjälp eller hämtar personal vid situationer är hjälpsamt och viktigt, då barnen befinner sig själva i rum eller på plats utan personal nära.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

- I samband med vikarier som inte delar/känner till vår syn på likabehandling.
- Diskriminering pga upprätthållandet av stereotypa könsroller/mönster.
- Lektider utan vuxen-närvaro.
- Undanskymda platser såväl inne som ute.
 - Toaletten utgör även här en risk om barnen vistas själva där.

Analys

- Otydlighet och brister i information mellan befintlig och ny personal och vikarier
- Okunskap kring fakta och ny forskning inom ämnet
- Personalbrist
- Dålig översikt av förskolans utrymmen

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

- Kränkningar i samband med personligt tilltal.
- Diskriminering i samband med förutfattade meningar
- Diskriminering pga upprätthållandet av stereotypa könsroller

Analys

- Okunskap
- Förutfattade meningar/ personliga åsikter istället för professionella
- Brist på fortbildning inom ämnet

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

- Diskriminering i samband med hudfärg, traditioner, seder och språk.

Analys

- Okunskap om etnicitet hos personal, vårdnadshavare och barn
- Förutfattade meningar
- Att tolk inte används vid samtal med vårdnadshavare.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

- Diskriminering i samband med besök i kyrkan och/ eller annan religiös tradition
- I samband med födelsedagsfirande och andra högtider
- Matsituationer

Analys

- Brist på tydlighet och information till vårdnadshavare
- Okunskap och otydlighet i samtal med barnen
- Brister i ett professionellt förhållningssätt gentemot olikheter
- Att flera av våra traditioner har sitt ursprung från kristendomen.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

- Att inte kunna delta i alla aktiviteter pga sin funktionsnedsättning
- Att inte bli inkluderad i gruppen
- Att lokalerna och utemiljö inte är anpassade

Analys

- Oförmågan att anpassa verksamheten och lokaler efter alla barns olika behov
- När det inte finns tillräckliga resurser i verksamheten för att vara närvarande.
- Att personal saknar kunskap

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

- När personal frångår sin professionella roll och låter personliga åsikter/antagande bli synliga
- Diskriminering pga upprätthållandet av stereotipa könsnormer.

Analys

- Okunskap
- Förutfattade meningar/ personliga åsikter istället för professionella
- Brist på fortbildning inom ämnet

Ålder

Kartläggning av risker

- Att barnen begränsas pga sin ålder tex inte får ha visst material, inte delta i lekar.
- Vuxnas språkbruk
- Att gruppindelningarna kan bli diskriminerande.
- Att det ställs krav på barnen utifrån ålder istället för mognad.

Analys

- Omedvetet språkbruk

- Värdering utifrån ålder både höjer och sänker barnen.
- Beslut som fattas på ogenomtänkta grunder
- Pga stora barngrupper har personalen inte möjlighet att följa och stötta alla barn.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Alla barn ska känna sig trygga på alla platser inom förskolans område, inomhus såväl som utomhus. (Gemensamt i Team Sydväst)
Aktiva åtgärder	Pedagogerna fördelar sig över gården/rummen och håller extra uppsikt över de områden som eventuellt kan upplevas otrygga. Vi påminner varandra.
När? Ansvarig	Alltid, då det är ett ständigt pågående arbete. Alla pedagoger har ansvaret.
Uppföljning (Unikum?)	Kontinuerligt samt i delanalyserna.
Mål 2	Barn och vuxna ska tala till och bemöta varandra på ett respektfullt och omtänksamt sätt utifrån diskrimineringsgrunderna.
Aktiva åtgärder	Kollegiala samtal och samtal med barnen. Lyfta goda exempel. Skapa medvetenhet om vad en kränkning innebär. Dramatisera situationer.
När? Ansvarig	Ett ständigt pågående arbete där alla är ansvariga.
Uppföljning	Kontinuerligt samt i delanalyserna.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagen rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:

Rektor 0322 - 61 63 70

Specialpedagog: 0721-611761

Avdelningar

Junibacken 076-720 25 69

Hasselbacken 076-720 25 70

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)